

Til
Kulturminister Marianne Jelved
Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Nykøbing F. den 9. jan. 2015
Journalnr. 30201-008-004
ULS

Til kulturminister Marianne Jelved

Vedr. momsproblematikken på bevaringscenterområdet:
Hvordan vil Kulturministeren sikre, at museerne stadig kan få den samme
bevaring for tilskuddet, når der efter 1. januar 2016 skal betales moms til
staten, og beløbet til bevaring derfor reduceres?

Baggrund

Med baggrund i et større udredningsarbejde i den danske museumsverden blev en ny museumslov vedtaget i december 2013. Det betyder, at det statstilskud (tidligere amtstilskud) som 7 bevaringscentre nu modtager direkte fra Kulturstyrelsen, fra 1. januar 2016 overføres til de til centrene tilknyttede statsanerkendte museer. Der er i alt tale om 75 museer, som dette berører. Intentionen bag loven er, at museerne skal anvende midlerne på bevaringsarbejdet.

I stemmeaftalen er det beskrevet således:

Stemmeaftalen, bilag 15 til L24 lov om ændring af museumsloven:

"4. Kulturministeriet vil påse, at omlægningen af tidligere amtslige tilskud til konserveringscentre til direkte tilskud til museerne ikke betyder en nedprioritering af konserveringsindsatsen. Dette vil ske gennem en skærpet opmærksomhed på området i kvalitetsvurderingerne af de statsanerkendte museer. Omlægningen sker over en treårig periode fra lovens ikrafttræden."

Der har været en lang tradition for, at landets statsanerkendte museer og de tidligere amter har koordineret bevaringsarbejdet omkring museernes samlinger i bevaringscentre. Det har betydet, at niveauet på dette vigtige arbejde har været meget højt. Bevaringscentre har flere steder også været omdrejningspunktet for etablering af fællesmagasiner. Det har givet stor effekt, at museernes og bevaringscentrenes har løftet i flok.

Dette adresseres således i museumsudredningen:

Museumsudredningen, 2011 s. 28:

"Det er arbejdsgruppens opfattelse, at de fælles konserveringscentre har spillet en afgørende rolle for udvikling af bevaringstilstanden. Arbejdsgruppen finder det derfor relevant, at ordningen med fælles konserveringscentre fortsat udbygges, men at finansieringen sker gennem brugerbetaling."

Juridisk udredningsarbejde

Med ændringen i museumsloven opstod en række spørgsmål blandt de 7 bevaringscentre, deres bestyrelser og de 75 statsanerkendte museer, der er knyttet til centrene.

En af de store bekymringer gik på, om de ca. 13 mio. kr. i statstilskud skal moms ses efter 1. januar 2016. Fra da af er beløbet ikke længere en grundfinansiering af centrene, men skal dække en ydelse, som museerne skal købe af centrene. Hvis det er tilfældet, så blev det diskuteret om bevaringscentrene kunne organisere sig ud af denne problematik. Der var ligeledes en bekymring om de ydelser, som museerne allerede nu køber af bevaringscentrene i form af kvoter, også skal moms ses som følge af lovændringen. Endelig var der et ønske om at få afdækket om museerne og bevaringscentrene er omfattet af udbudsreglerne, når bevaringscentrene efter 1. januar 2016 skal lave samarbejdsaftaler med hvert enkelt museum. Aftaler der nødvendigvis må løbe over flere år for at sikre et stabilt økonomisk underlag for centrene.

Et større juridisk udredningsarbejde støttet af Kulturstyrelsen gik i gang. Det blev udført af Hulgårdsadvokaterne fra Århus.

Det blev besluttet at anmode Skatterådet om bindende svar i spørgsmålet om det tidligere statstilskud skal moms ses efter 1. januar 2016. Det endelige svar kom i oktober 2014. Konklusionen var klokkeklar; der skal svares moms af bevaringscentrenes arbejde, og de ca. 13 mio. bliver derfor med et slag 20 % mindre værd.

Advokatudredningerne er fremsendt i sin endelig form til Kulturstyrelsen den 19. dec. 2014, der i øvrigt løbende er blevet informeret om sagen.

Konsekvenser af lovændringen

I Danmark er der opbygget et fint samarbejde omkring vores bevaringscentre. Et samarbejde mellem centrenes medarbejdere, de statsanerkendte museer, først de tidligere amter og nu kommunerne. Det har betydet et kvantespring i udviklingen af bevaringsarbejdet. En udvikling, der viser, at når vi slår os sammen, så får vi en bedre kvalitet og mere for vores penge.

Museerne og bevaringscentrene, med tilhørende bestyrelser herunder en del kommunale repræsentanter, frygter at denne gode udvikling bliver slået tilbage med det faktum, at der nu skal svares moms af de ca. 13 mio. kr. der udgør det samlede statstilskud. Med et slag skæres der nu 20 % af midlerne ud, som skal gå tilbage til statskassen uden museernes samlinger får glæde af beløbet.

I 2014 rejste Rigsrevisionen kritik af de statsanerkendte museers og Kulturstyrelsens arbejde med bevaring af museernes samlinger. Det er derfor ekstra uheldigt, at en stor del af de øremærkede midler nu fjernes. Det er dog ikke kun momsens af de tidligere amtstilskud, der kommer til at mangle i bevaringsarbejdet. De 7 konserveringscentre udfører allerede betalt ekstra arbejde for et tilsvarende beløb for museerne. Et beløb der tidligere har været fritaget for moms. Så lovændringen rammer dobbelt hårdt på museer og konserveringscentre.

Hvad gør vi nu?

Med den juridiske udredning udført af Hulgård Advokaterne og støttet af Kulturstyrelsen, står det nu klart, at lovændringen medfører nye problemfelter. De implicerede museer og de 7 bevaringscentre med bestyrelse vil derfor anmode Kulturministeren om at sikre, at de vigtige midler til bevaringsarbejdet på museerne ikke går tilbage i statskassen uden at gøre gavn i museernes samlinger.

På vegne af de implicerede parter

Ulla Scholtz, direktør
Museum Lolland-Falster